

Ягодзінський А.Й. Управління персоналом: Навч. посібник. – К.: ІЗМН, 1997. – 272 с. 3. Веснин В.Р. Менеджмент персонала. – М.: «Элит-2000», 2003. – 304 с. 4. Воронько О.А. Керівні кадри: державна політика та система управління: Навч. посібник. К. Видавництво УАДУ 2000. – 156 с. 5. Дзюба С.Г., Гайдай І.Ю. Нормування праці: Навчальний посібник. – Донецьк: ТОВ «Юго – Восток, ЛТД», 2004. – 133 с. 6. Ділові ігри, виробничі ситуації та практичні завдання з навчальної дисципліни «Управління персоналом» / Укл. С.К. Потьомкін, Т.С. Шапошнікова, І.М. Козлова. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2007. – 108 с. 7. Дятлов В.А., Кибанов А.Я., Пихало В.Т. Управление персоналом. – М.: Приор, 1998. – 366 с. 8. Дячун О.В. Організація, нормування та оплата праці: Навч. посібник. – Львів, 2001. – 220 с. 9. Єрмоменко В.О., Коваленко Г.О., Рижиков В.С. Основи нормування праці: Навчальний посібник. – Краматорськ: ДДМА, 2004. – 252 с. 10. Колот А.М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1998. – 224 с.

## **УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ КРЕДИТНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УМОВАХ ЇХ ОРІЄНТАЦІЇ НА РОЗВИТОК РЕАЛЬНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ**

*Гончаренко І.М., к.е.н., Шевченко І. магістр*

*Київський національний університет технологій та дизайну*

**Анотація.** У статті розглянуто принципи управління інвестиційною діяльністю кредитних організацій, їх вплив на реальний сектор економіки і запропоновано можливі методи підвищення ефективності.

**Ключові слова.** Інвестиційні процеси, інвестиційна діяльність, кредитні організації, банки, реальний сектор економіки.

## **УПРАВЛЕНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ КРЕДИТНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ В УСЛОВИЯХ ИХ ОРИЕНТАЦИИ НА РАЗВИТИЕ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРА ЭКОНОМИКИ**

*Гончаренко И.Н к.э.н., Шевченко И. магистр*

*Киевський національний університет технологій та дизайну*

**Аннотация.** В статье рассмотрены принципы управления инвестиционной деятельностью кредитных организаций, их влияние на реальный сектор экономики и предложены возможные методы повышения эффективности.

**Ключевые слова.** Инвестиционные процессы, инвестиционная деятельность, кредитные организации, банки, реальный сектор экономики.

## **MANAGEMENT OF INVESTMENT ACTIVITY OF CREDIT INSTITUTIONS IN TERMS OF THEIR FOCUS ON THE DEVELOPMENT OF THE REAL ECONOMY**

*Goncharenko I., Shevchenko I.*

*Kyiv National University of Technology and Design*

**Abstract.** The article discusses the principles of investment activity of credit institutions and their impact on the real economy and suggested possible methods of improving efficiency.

**Keywords.** Investment process, investment, credit institutions, banks and the real economy.

**Постановка проблеми.** Розв'язання проблем фінансового забезпечення інвестиційної моделі економічного розвитку протягом останніх років активізуються

дослідження фахівцями – аналітиками інвестиційних процесів в Україні. При цьому традиційно інформаційною базою таких досліджень є дані статистичної звітності, які дозволяють аналізувати динамічні і структурні характеристики інвестиційних процесів, як за напрямками, так і за фінансовими джерелами інвестування. Одним із ефективних напрямків щодо впливу на інвестиційні процеси є інвестиції, що можна класифікувати за джерелами фінансування, а саме:

– власні джерела (кошти інвестора) – це прибуток, амортизаційні відрахування, виручка від реалізації та ліквідації основних засобів, отримане страхування за основні засоби, що потерпіли внаслідок стихійного лиха.

– позикові джерела – переважно банківські й бюджетні кредити, облігаційні позики.

– залучені кошти – це кошти, отримані від продажу акцій, взяті в оренду пайові й добровільні внески громадян та юридичних осіб.

Власні джерела одна з найкращих інвестицій, і це її найбільший плюс – відсутність залежності від зовнішніх факторів. Але, власні кошти у будь якому вигляді, обмежені зазвичай їх недостатньо для повноцінної роботи підприємства. В свою чергу, позикові джерела мають досить необмежений об'єм фінансів і високу швидкість отримання коштів, але значним мінусом є високий відсоток і жорсткі терміни виплат. Кошти, залучені ззовні, відрізняються неконтрольованим об'ємом фінансів і складністю залучення, але відсутність термінів і зобов'язань стають основною причиною вибору цього джерела

Ефективна діяльність підприємств у довгостроковій перспективі, забезпечену високими темпами їх розвитку під час переходу до ринкової економіки значною мірою визначаються рівнем їх інвестиційної активності та діапазоном інвестицій. Найбільшу питому вагу в фінансуванні розвитку підприємств більшої кількості галузей мають саме кредитні кошти, як у всьому світі – так і в Україні.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій** підтверджує, що інвестиційна діяльність кредитних організацій (банків) і інвестиційний процес загалом є об'єктом дослідження багатьох вчених. Серед них слід виділити праці І. Бланка[1], О.Воробйової[2], Ю.Мосціховського[3], О.Просович[4], Л. Гітмана[5], М. Джонка[5].

Водночас, незважаючи на досить широкий спектр досліджень інвестиційної сфери, теоретичні аспекти визначення інвестиційної діяльності залишаються недостатньо розробленими.

**Метою статті** є аналіз інвестиційної діяльності кредитних організацій (банків) в умові їх орієнтацій на реальний сектор економіки та пошук шляхів підвищення ефективності їх діяльності.

**Основні результати дослідження.** Процеси трансформації у світовій економіці змушують Україну модернізувати власну економіку, зміцнювати конкурентоспроможність підприємств реального сектора економіки країни, займатись пошуком нових чинників економічного зростання.

Вичерпне визначення поняття реального сектору економіки країни було представлено у дослідженні Н.І. Іляша, де він зазначав що: «...під поняттям реального сектору економіки необхідно розуміти частину національного господарства – виробничо-господарський комплекс, представлений суб'єктами господарювання різних форм власності та організаційно-правових форм, що ресурсно, інституціонально, економічно та організаційно інтегровані у технологічний процес виробництва і продажу товарів (продукції) та надання ринкових нефінансових послуг (виконання робіт). Головними функціями реального сектору економіки є формування

ВВП та національного доходу шляхом створення та реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), задоволення національних та суспільних потреб, формування конкурентоспроможності та забезпечення економічної безпеки національного господарства...»[6].

На сьогоднішній день, в час переходу до ринкової економіки, правильна інвестиційна діяльність підприємства є визначальним фактором його подальшого існування і розвитку.

Закон України “Про інвестиційну діяльність” визначає інвестиції як будь-які майнові та інтелектуальні цінності, що вкладаються в об’єкти підприємницької та іншої діяльності, унаслідок чого отримується прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект. Такими цінностями можуть бути:

кошти, цільові банківські вклади, паї, акції та інші цінні папери;

рухоме та нерухоме майно (будівлі, споруди, устаткування та інші матеріальні цінності);

майнові права, що впливають з авторських прав, досвіду та інтелектуальних цінностей;

права користування землею, водою, природними ресурсами/

Загалом, інвестиційна діяльність підприємства являє собою сукупність різних напрямків інвестування, з-поміж яких доцільно виділити такий напрямок як використання позикових коштів кредитних організацій, як приклад – банків, для забезпечення необхідними грошовими ресурсами суб’єктів підприємницької діяльності.

Як зазначав у своїй статті Ю. Мосціховський «Банки, як кредитно-інвестиційні посередники, акумулюють тимчасово вільні кошти суб’єктів господарювання і фізичних осіб через поточні рахунки, депозитні вклади, ощадні сертифікати та інші фінансові інструменти залучення коштів і формують кредитні (грошові) ресурси, з одного боку, та здійснюють рух грошових потоків у процесі кредитування й інвестування суб’єктів господарювання і фізичних осіб, забезпечуючи інтереси власників, кредиторів і держави, – з другого» [3].

Власне інвестиційна діяльність кредитних організацій (банків) тісно пов’язана з їх кредитними операціями, хоча і має певні відмінності. В першу чергу, інвестиції по своїй сутності знеособлені, тоді як всі кредитні угоди укладаються конкретно з особами, юридичними чи фізичними. Кредитні організації (комерційні банки) виступають власне кредиторами і ініціаторами інвестування в цінні папери, хоча при кредитуванні ініціатором угод виступатиме позичальник.

Для збільшення кредитного потенціалу, а також у зв’язку з необхідністю регулювання банківської ліквідності банки можуть залучати міжбанківські кредити. Купівля-продаж кредитних ресурсів проводиться на договірній основі переважно між банками-партнерами, а також між філіями і відділеннями в системі одного банку. Шляхом міжбанківського перерозподілу вільних коштів підвищується ефективність використання кредитного потенціалу банків та забезпечується їх поточна ліквідність.

Більшість позик видається переважно на короткі строки, спираючись на принципи повернення і забезпеченості, на відміну від зазначених вище інвестицій, проведених у цінні папери, що можуть бути використаними банками в ролі застави для одержання кредиту на міжбанківському рівні (для рефінансування через НБУ).

Відповідно до Господарського кодексу України [7] банки – це фінансові установи, важливими функціями яких є залучення у вклади грошових коштів громадян і юридичних осіб та розміщення зазначених коштів від свого імені, на

власних умовах і на власний ризик. Вони несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями. Згідно із Законом України “Про банки і банківську діяльність” [8] банк зобов'язаний утворити постійно діючий підрозділ з управління ризиками і для забезпечення додаткових заходів з метою управління ризиками, створювати постійно діючі комітети, зокрема: кредитний комітет і комітет з питань управління активами і пасивами. Однак, на практиці це не знаходить такого рівня реалізації.

Одними з можливих рішень для підвищення ефективності роботи кредитних установ можуть виступати:

– встановлення адміністративної відповідальності за рекламу дешевих кредитів з неналежно обумовленою комісією;

– розробити нормативи мінімального співвідношення застави (майна тощо) до кредиту та передбачити відповідальність позичальника за незбереження\неналежне збереження заставного майна.

Необхідною умовою залишається також кваліфікація осіб, що зайняті у цій сфері, проходження певних атестацій через проміжки часу та періодично проходили підвищення своєї кваліфікації, для адекватного реагування на зміни в економіці країни.

Загалом, вся кредитна політика кредитних установ (банків) повинна обґрунтовуватись загальнодержавною політикою соціально–економічного розвитку країни, для того щоб надані позики на інвестиційні цілі реального сектора економіки були весь час окупними.

**Висновки.** Отже, особлива увага має бути приділена інвестиціям у реальний сектор економіки і основною економічною функцією розглянутих нами кредитних установ, а саме банків, є надання кредитних позик суб'єктам господарювання для фінансування інвестиційних цілей. За наявності досить гострого дефіциту інвестиційних ресурсів, окупність і доступність довгострокових кредитів, зниження ставок за ними – сприятиме прискоренню трансформації економіки України, забезпеченню конкурентоспроможності і підвищенню ефективності функціонування підприємств реального сектора економіки і значно збільшить коло позичальників кредитних установ.

**Література:** 1. Бланк І. О., Гуляєва Н. М. Інвестиційний менеджмент: Підручник. — К.: КНТЕУ, 2003. — 398 2. Воробйова О. І. Основні напрями вдосконалення кредитно–інвестиційної діяльності банків України / О. І. Воробйова // Інвестиції: практика та досвід. – 2011. – №3. – С.7–11. 3. Ефективність кредитних вкладень банків у реальний сектор економіки/ Ю. І. Мосціховський //Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна. – 2014. – Вип. 45. – С. 125–129. 4. Оцінювання інвестиційної діяльності підприємств [Текст] : дис. канд. екон. наук: 08.06.01 / Просович Ольга Петрівна ; Національний ун–т "Львівська політехніка". – Л., 2005. – 195 арк.: табл. – арк. 173–190 5. Гитман Л. Дж., Джонк М. Д. Основы инвестирования. Учебник –1999. С 1008. 6. Концептуальні підходи до визначення поняття "реальний сектор економіки" / Н. І. Ляш // Інноваційна економіка. – 2013. – № 8. – С. 59–62. 7. Господарський кодекс України (редакція від 01.08.2016): – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436–15> 8. Україна. Закон. Про банки і банківську діяльність від 07.12.2000р. №2121–III (зі змінами та доповненнями до нього) – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2121–14>